

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Convvlvio Calvmniarvm Vlrichi Veleni Minhonensis,
quib[us] Petru[m] nunq[uam] Romæ fuisse cauillatur**

Fisher, John

Antwerpiae, 1522

Cavillvs Qvintvs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35690

publica didicisset ab alijs, ipse literis partis fide potuit cōmē-
dere? Cæterū historiam, quæ passim Aegesippi noīe circū-
fertur, vel ex eo cōstat autenticam esse, q̄ eam diu^o Ambro-
sius latīnam reddiderit, id quod haudquaq̄ tantus vir fecis-
set, ni certo sibi constitisset de autore. Sed si dederimus ad-
uersario, trīum horū libros fuisse cōmentīcios, quid aduer-
sum reliquos hiscere valebit. De quorum librīs nemo dubi-
tar, quicq; nec paruo numero sunt, nec autoritatis a quo uis
cōtemnenda. Cæterū præter innumerous scriptores, tot eius
dē rei monumenta supextant, vt nō possit non impudentis
simus esse, qui cōtradicere moliretur. Prætero cōstantissi-
mam famā, quā historiæ legē, cum aliij, tum Hieronymus noīe
minatim appellat. Taceo Myrsilij, Methasteniscq; Canones
quibus hui^o historiæ veritas exactæ cōprobari possit. Ve-
reor em ne mea prolixitas nimio lectorem affecerit tedium.
Sed candidiores boni cōsulent, scientes, q̄ argutationibus
vscq; adeo prolixis, paucis vbi responderi non potest. Cæ-
terum ista sufficere putamus ad efficacem earum labefacta-
tionem.

CAVILLVS Q VINTVS.

At ecclesia Romana, verba ex passione Lini, quē tu
lenonē potius aliquē, quam Linum fuisse blasphemas, de-
prompta annuatim decantat, id neutiquam factura, si ea
non legitime descriptam scierit. Inter cætera in passione
Petri & hæc ponuntur verba. Ut autē portā ciuitatis vo-
luīt egredi Petrus, vidit sibi Christū occurtere, & adorās-
eūait. Dñe quo vadis? Rñdit ei Christus. Romam venio
iterū crucifigi. Et ait ad eū Petrus. Dñe iterū crucifigeris.
Et dixit ad eū dñs. Etiam, iterū crucifigār. Petrus autē dix-
it. Dñe reuertar, & sequar te. Et his dictis, dñs ascendit in
coelū. Petrus autē prosequutus est eū multo intuitu, atq;
dulcissimis lachrymis. Et quo id magis factum credat, ha-
ctenus extat ibi loci exædificatum facellum, vbi hæc habā-
ta sunt verba.

RESPONSIO.

M 1

Bene habet, q̄ vniuersalis ecclesia sancta prophanum
hoc mendaciū contra Christum, contra Paulū, immo con-
tra ipsum net Petrum, ac fidē catholica nō decāt, Oriē-
tales enim ecclesiæ, qđ sat scio, & multi etiā in occidēte si-
delium hāc vocē nō recipiūt. Romanā vero ecclesiam hēc
mendacia approbare, profiteri, decantare quid prohibet?
quæ mēdacijs est alioqui refertissima, potuit ne discipul⁹
apostolic⁹ hāc portēta horrēdissima toto cōtui fidelium
scribere, vt iā Christus Petro occursurus tunc e cōelis des-
cenderit. Et tanquam Petrus Christi verbis admonitus,
rursum Romā sese recepit fratribus ea, quæ euenerāt nun-
ciaturus. Quid Petr⁹ em̄ hac fabula apd' eos promouisset
nō intelligo, quam vt pro seductore, & mendace habere
tur ab oībus. Qui quondā ad Iudeos de Christo loquu-
tus, vt Actuū habet tertio, dixerat, oportet quidem cō-
sum Iesum Christū suscipere, vsc⁹ in ipsa restitutionis om-
nium quæ loquitus est deus p̄ os sanctorū suorū, a seculo
prophetarum. Quō tunc ergo cōelū, terris Christū reddi-
derat an cōsummationem omniū, quæ circa diem iudicij
prīmū est futura, dicentib⁹ etiā Angelis ad eos, qui intue-
bātur Christū in nube pergentē ad cōcelum. Hic Iesus, qui
assumptus est a vobis in cōelū sic veniet, quēadmodū vidi
stis eū euntē in cōelū. Quid explanat Matthæus de aduē-
tu eiusdē ad iudiciū. Videbunt, inquit, filium hominis ve-
nientē in nubib⁹ cōeli, cū virtute multa, & maiestate, quē
admodum enim in nube ascēderat, sic in nube ad iudican-
dū reueniet. Ecce quā incōueniat credere, vt vñquā Chri-
stus in ea persona, qua a nube correptus in cōelū deuola-
uit, in terras descēderit. Sed reuera ad diē iudicij primū a
fidelib⁹ expēctatur reddit⁹, vt ad eā sententiā Psalmista
quoq̄ alludit, Dixit dñs domino meo, sede a dextris me-
is, donec ponā inimicos tuos, scabellū pedū tuor⁹. Vnde
nunquā adhuc personaliter descēdisse credit⁹, vt alicui san-
ctor⁹ in terris apparuerit, Emuero in cōelis semp apparere
dignat⁹ est, & abinde ad eos & loqui. Stephanus em̄ intē-
dēs in cōelū vidit gloriā dei, & Iesum stantē a dextris ȳtu-
sis dei. Et Paulū ap̄ propinquantē Damasco subito circū

fulsit lux de cœlo, qui cadens in terrā audiuit vocē dicentis:
tem sibi, Saule Saule quid me psequeris. Qui tremens ac
stupens dixit, quis es dñe? Et ille, Ego sum Iesus Nazare,
nus, quē tu persequeris, quod ille de sua cōuersione mirificatum illic cū Iudeos alloquitur. Actuum, xxij, tū vbi apd^d
Agrippam, & Festum præsidē. Actuum, xxvi, data eis se
se defendendi copia proprijs verbis attestatur. Cum irem
(inquit) Damascū, cū potestate & permisso principū sacerdotum die media, in via vidi rex, de cœlo supra splendore solis circūfusisse, me lumen. Et Petro olim, an gentib⁹
prædicando sit Euangeliū hallucinanti, non quidē perso
naliter Christus apparuit, sed in extasim raptum, ne quidē
cōmune diceret, ac immundū edocuit. Et nisquā prorsus
post ascensionem suā alicui sanctoꝝ apparuisse, in eo hab
bitu, quo post resurrectionē suā, per dies quadraginta cō
uersatus est cū discipulis, conuescebat, & loquebāt eis
de regno dei, Christū in sacra scriptura legimus, imo nee
aliquā appariturum prius, q̄ dies iudicij venerit, credimus
fide catholica Christiani instructi. Quantū flagitium era
go, tanta contra legē dei mendacioꝝ simulacra discipulo
apostolico attribuere, quibus bonū ille virtutis specimen
de se se p̄ebuerat, eorumq; doctrinā pulchre percalluit;
Possem hic & de facello, quod in hui⁹ mendaci⁹ robur ex
structū est, non nihil dicere, & probare copiose, nullum sa
cellum, nec aliquam basilicam ad aliquot annorum centū
rias Romæ, & locis ei adiacentibus exædificatam fuisse;
sed Christianos in latebris, & speluncis subterraneis con
uenire solitos vel ad mortem domini annunciandam, vel
hymnis & orationibus Christi suffragium, & diuinā gra
tiam sibi demerendam.

RESPONSIO:

Intelligis lector, quid ex his aduersari⁹ moliaſ. Nēpe q̄
Christ⁹ p̄dicta nō sit locut⁹ Petro. At qua rōe: Ni mī
ga nūc ē cœlo descēderit Christ⁹, citra q̄ eo cōscēderet

Actuum. iii,

Sed nec vñq̄ inde discensurus est, ante iudicij diem, id quod ex sacris literis astruere conatur. Et primū, ex ipsius petri yb̄bis actor̄ ca. iiij. Oportet (inquit) cœlū Iesum Christū suscipere usq; in tempora restitutionis omniū, quæ locut⁹ est de us per os sanctoꝝ suor̄ a saeculo prophetarum. Quod ergo cœlum terris Christum reddiderat ante consummationem oīm, quæ circa diē iudicij primū est futura. Respondemus, q̄ ex hac scriptura nihil amplius colligitur, q̄ Christus in cœlo perpetuo sit mansurus, donec ad iudicium venerit. Neq; istud quicq; aduersatur historiæ priori, qñquidē Christus mirifica sua potestate se præsentē terris corporaliter & personaliter exhibere potest, manens in cœlo nihilomin⁹ apud dexterā patris incōuīsibiliter. Nā istud omnes, quotquot orthodoxi sumus, cotidie fieri nihil dubitamus, Christum enim in altaris sacramento vere pñtem credimus, & nihilo minus apud patrē quoq; vere pñtem in cœlis. Dedit enim hauidubie ministris ecclesiæ, sui corporis consecrandi potestatem, quū dixit. Hoc facite in meā cōmemorationem. Et rursum quod consecrat⁹ est, affirmauit vere suū corp⁹ esse,

Matthæi, xxvi quū dixerit, Hoc est enim corpus meū. Perspicuū est igitur, q̄ Petri yb̄bis ab aduersariō recensuitis, nihil repugnat q̄ corporaliter, & personaliter Christus prælens fiat in terris. Neq; enim ab eius persona corpus ei⁹ quouismodo separatur. Ade, q̄ nisi quis diuor̄ vitas, quæ ad magnā ecclesiæ toti⁹ vita, tatem conscripte sunt, penitus contemnere velit, ex eis abunde confirmabitur assertio nostra. Nam vt ille testatur, s̄ a penumero Christus semetipsum eis præsentem exhibuit, ad non mediocrem eorum consolationem, vt nihil mirū fuerit, si Petro iam in tantis angustijs constituto, Christ⁹ aparuisset. Ad hæc, non potest paulus fuisse mendax, quem dixit se vidisse dominum Iesum, Sic enim primæ ad Corinthis. ix. testatur. Annon sum Apostolus (inquit) Annon sum liber? Annon Iesum Christum dominum nostrum vidi? Quod & dixit, ne cæteris apostolis qui Christum interris corporaliter secuti sunt, habendus esset inferior. Et rursum ca. xv. Postremo vero omnium velut abortiuo visus est & mihi, At quū istud Paulus ad ostendendā verā carnis

i, Corin, ix,

i, Corin, xv,]

resurrectionē eo loci p̄ducit, oportuit eū ut iōq̄ vidisse chris-
tū corporaliter & p̄sonaliter. Præter hæc & locutū ei multa
Christū fuisse, palā est ex actis, tam, ix, ca. q̄. xxij. Sed & bar-
nabas actor, ix, narrauit apostolis, quō Paulus in via vīdis-
set dñm, & q̄ locutus esset ei. Qz si Paulus in via Christum
viderit corporaliter, & audierit ad se loquentē, quid prohibet Actuum, ix,)
quo minus & idē contigisset Petro. Nā sicut in actis tradit,
q̄ quū Paulus viso circūfulgurante lumine collapsus est in
terrā, ac diuinit vocē dicentem sibi, Saul Saul quid me p̄sequē-
ris, clamauit. Q uis es dñs? Cui dñs. Ego sum Iesus, quē tu
persequeris. Durū est tibi contra stimulos calcitrare. Et pau-
lus tremens ac stupens, ait. Dñe, quid me vis faceres? Subie-
cit Christus. Surge & ingredere ciuitatē, & dicetur tibi qd-
te oporteat facere. Q uid huic colloquio dissimile refertur
in historia Petri, Q uāobrem vt vera fuit historia q̄ de Pau-
lo loquitur, ita & vera potuit esse quæ refertur de Petro.
Nā vtricq̄ tam Petro, q̄ Paulo, Christus corporaliter adeo p-
pinquius fuit, vt videri potuit ab vtroq̄ p̄iter & audiri. Cæ-
terū hui⁹ historię de Petro nec vnic⁹ testis est, sed pleriq̄ sub Eusebius,
scribunt eidem & nominatim Eusebius, Linus, Aegesipp⁹, Linus,
Ambrosius, Aegesippus, Ambrosius, Sed ista, quæ iam respōdimus abūde satis deñci Ambrosius,
unt aduersarium.

CAVILLVS SEXTVS.

Marcus euāgelista Petri discipulus, a p̄ceptore admo-
nitus Romæ scripsit Euangeliū. Q d' petrus dū audiuit,
& approbavit, ecclesiæ ad legendū autoritate sua ædidit,
vt & Clemēs libro informationū scripsit, & Hieronym⁹
de viris illustrib⁹ meminīt. De quo Petrus in epistola sua
loquitur. Salutat vos Marcus filius meus, qui post cōscrip-
tū tandem Euangeliū Aegyptū prexit, & primus Alexan-
driae Christū annuncians, illis ecclesiā constituit, exantla-
tisq̄ laboribus, Neroniani imperij anno octavo vita fun-
ctus est. De cuius conuersatione apud Alexandriā, Philo
quoḡ Iudæus librum concinnauit.

RESPONSIO.